

**Стратегія розвитку
кафедри економічної теорії
економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана
Франка
на 2020-2025 рр.**

I. Місія, візія та принципи роботи кафедри економічної теорії

Кафедру економічної теорії у Львівському університеті імені Івана Франка створено у 1991 році з метою радикального оновлення змісту викладання економічних дисциплін та його наближення до провідних міжнародних стандартів. З 1998 року для зменшення дефіциту на ринку праці фахівців, здатних до виконання глибокої аналітичної роботи як на макро-, так і мікро-економічному рівні, на базі кафедри було розпочато набір студентів для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за напрямом підготовки “Економічна теорія”. Підготовку спеціалістів та магістрів із цієї ж спеціальності започатковано у 2002 та 2003 роках відповідно.

Реагуючи на виклики, що постали перед вищою освітою у новому тисячолітті (реформа системи управління освітньою діяльністю, запровадження нового переліку спеціальностей, зміни у запитах працедавців щодо набору ключових компетентностей випускників вищих закладів освіти та ін.), і прагнучи до найповнішої реалізації акумульованого інтелектуального потенціалу, у 2016 році кафедра розпочала підготовку бакалаврів та магістрів із спеціальності “Економіка” за освітньою програмою “Бізнес-економіка”. Програма дає можливість набутти системні знання та професійні навички формулювання завдань розвитку економіки та бізнесу і розроблення комплексу заходів для їх досягнення, використовуючи аналітичні компетентності та здатність ухвалювати інноваційні рішення.

Крім того кафедра здійснює активну наукову роботу, покликану забезпечити теоретичну і методологічну основу прийняття та імплементації неструктурованих бізнес-рішень ринкових агентів адекватно до умов динамічного середовища їхньої діяльності на основі критичного переосмислення положень сучасних макро- та мікроекономіки і застосування новітніх результатів досліджень у сфері інституційної та поведінкової економіки. Разом із низкою інших структурних підрозділів економічного факультету кафедра економічної теорії виступає базою підготовки докторів філософії та докторів наук за спеціальністю “Економіка”.

На сучасному етапі місією кафедри є підготовка фахівців, які володіють теоретичними знаннями, практичними уміннями та навичками, достатніми для розв'язування складних спеціалізованих завдань і проблем у сферах економіки та бізнесу, що передбачає застосування плюралістичного підходу до аналізу економічної поведінки індивідів та фірм в умовах структурно-мінливого середовища.

Здійснюючи місію кафедра виходить з того, що:

1) знання, отримувані студентами освітньої програми “Бізнес-економіка”, виступають формою інвестицій у людський капітал, котра забезпечуватиме розвиток громадянського суспільства та національної економіки, адекватний викликам глобалізації;

2) кожен викладач кафедри повинен бути компетентним професіоналом, своїм прикладом реалізуючи концепцію безперервного навчання;

3) робота кафедри повинна забезпечувати належний внесок у формування іміджу Львівського національного університету імені Івана Франка як закладу вищої освіти, що реалізовує світові стандарти якості освіти;

4) в умовах динамічного зовнішнього середовища кафедра зобов'язана гнучко реагувати на освітні та наукові інновації для підтримання рівня фундаментальних досліджень і викладання дисциплін професійної та практичної підготовки на високому рівні.

У своїй роботі кафедра економічної теорії керується наступними принципами:

- 1) україноцентричності;
- 2) академічної чесності;
- 3) транспарентності;
- 4) свободи наукових досліджень;
- 5) дотримання високої якості освітніх послуг;
- 6) зворотного зв'язку;
- 7) активної громадянської позиції.

II. Виклики та можливості, які зумовлюють вибір стратегічних пріоритетів

Обираючи тип стратегії розвитку, кафедра економічної теорії економічного факультету виходить із низки викликів, які постають як перед вищою освітою загалом, так і зокрема перед колективом кафедри:

1) класична модель університету в умовах глобалізації та цифризації зазнає докорінних змін, що зумовлює необхідність відповідної адаптації форми та змісту навчального матеріалу, методик його викладання і компетенцій викладацького складу кафедри;

2) демографічні зрушення загострюють конкуренцію між вищими закладами освіти та структурними підрозділами університетів за абітурієнтів, що вимагає активізації роботи із потенційними вступниками та чіткішого окреслення цільової аудиторії;

3) конкуренція на ринку послуг вищої освіти посилюватиметься з огляду на зростання частки контингенту абітурієнтів, орієнтованих на навчання за кордоном, яке бачиться останнім привабливішим з точки зору престижності, навіть якщо і є ідентичним за балансом якості та вартості;

4) спостерігається скорочення життєвого циклу комплексу вимог до фахівців з економіки, що спричиняє необхідність динамічного оновлення структури навчальних планів та тематик наукових робіт;

5) незавершеність процесу реформування вищої школи утруднює коректне формування довгострокових орієнтирів розвитку кафедри;

6) чималі труднощі спричиняють індивідуальність чи скептичне ставлення більшості представників регіональної бізнес-спільноти до співпраці із вищими закладами освіти у формі консультацій при формуванні навчальних планів та розміщення замовлень на прикладні дослідження;

7) зростання запиту з боку студентів на опанування професійної англійської мови чи / та інших європейських мов природно потребуватиме розширення переліку навчальних дисциплін, які нею (ними) викладаються;

8) схильність студентів до вибору у межах навчальної траєкторії дисциплін передусім прикладного характеру ускладнює формування належних передумов для підготовки не лише фахівця-практика, а й перспективного науковця;

9) зростання ролі публікацій у виданнях з імпаکت-фактором вимагає посилення наукової роботи викладача кафедри за обмеженого фонду часу, зумовленого значним навчально-педагогічним навантаженням.

Реагуючи на означені виклики, кафедра економічної теорії економічного факультету бере до уваги наявність низки можливостей та переваг:

1) кафедра економічної теорії з моменту її заснування виступила одним із лідерів модернізації економічної освіти в Україні, що дозволяє їй на підставі набутого досвіду пропонувати широку палітру навчальних курсів, адекватних запитам ринку;

2) реагуючи на зрушення у попиті на економічну освіту та гостру конкуренцію між продуцентами освітніх послуг, кафедра започаткувала освітню програму “Бізнес-економіка”, яка динамічно поєднує теоретичні економічні дослідження із прикладними інструментами вирішення проблем розвитку бізнесу;

3) усвідомлюючи важливість міжнародної комунікації в бізнесі та економічній науці, кафедрою передбачена можливість поглибленого вивчення англійської мови студентами програми “Бізнес-економіка”, в тому числі шляхом викладання низки курсів англійською мовою у магістратурі;

4) кафедра економічної теорії за час свого існування сформувала систему зв'язків із працедавцями (як бізнесом, так і органами державного управління та місцевого самоврядування), що дозволяє забезпечувати належний рівень практичного вишколу студентів освітньої програми на виробництві;

5) колектив кафедри економічної теорії складають три професори (в тому числі – два доктори наук та один кандидат) та п'ять доцентів (усі – кандидати наук), що дозволяє вести наукову та навчальну роботу підрозділу на високому рівні;

6) кафедрою відпрацьовані ефективні механізми профорієнтаційної роботи, що уможливають належну комплектацію груп слухачів освітньої програми “Бізнес-економіка”;

7) працівники кафедри активно працюють над розробкою навчально-методичних комплексів та методів контролю якості навчання, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

III. Головні складники стратегії розвитку кафедри економічної теорії

Грунтовне дослідження викликів та можливостей, які постали перед кафедрою, зумовило вибір нею аналітичної адаптивної стратегії розвитку, яка передбачає максимальне використання сформованого раніше наукового, педагогічного та організаційного потенціалу кафедри з поетапним внесенням коректив, які необхідні для гнучкого реагування на можливі зміни на макро- та мікрорівнях. З огляду на це, кафедра економічної теорії економічного факультету ставить перед собою низку стратегічних цілей та обирає відповідні засоби для їх реалізації:

1. Забезпечення інноваційності та підвищення якості навчального процесу.

Реалізуючи зазначену мету, кафедра планує:

1) постійно оновлювати зміст і методичне забезпечення навчальних дисциплін, пропонованих кафедрою, у відповідності до змін, що відбуваються у технологіях освітнього процесу, та з метою адаптації набутих у процесі навчання знань до вирішення реальних проблем національної економіки на мікро- та макрорівнях;

2) розширити практику проєктно-орієнтованого навчання в процесі викладання дисциплін спеціалізації шляхом вирішення конкретних практичних кейсів, організації ділових ігор тощо, в тому числі із залученням представників бізнесу та органів державного управління і місцевого самоврядування;

3) збільшити частку навчальних курсів, розміщених на платформі *Moodle*, з метою підвищення ефективності організації самостійної роботи студентів;

4) збільшити пропозицію дисциплін вільного вибору студента, забезпечуваних колективом кафедри, для максимального врахування інтересів та здібностей слухачів освітніх програм;

5) урізноманітнити форми презентації дисциплін вільного вибору студентів для отримання ними якнайповнішого уявлення щодо пропонованих курсів;

6) формувати перелік тем курсових та магістерських робіт з урахуванням актуальних проблем, що постають не лише перед бізнесом в цілому, а й перед конкретними суб'єктами господарювання, з метою поглиблення прикладної спрямованості підготовки фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці;

7) здійснювати моніторинг відгуків студентів щодо окремих ланок навчального процесу, в тому числі у формі анкетування, з метою отримання необхідного зворотного зв'язку для виявлення резервів оптимізації освітніх пропозицій;

8) розширити перелік баз виробничої практики з метою поглиблення зв'язків між теоретичною та практичною компонентами підготовки студентів, а також збільшити частку курсових робіт, виконання яких здійснене на матеріалах баз практики;

9) розглянути можливість участі кафедри у започаткуванні міжфакультетських освітніх програм для реалізації міжгалузевої синергії;

10) збільшити частку навчальних курсів слухачів програми “Бізнес-економіка”, які частково чи повністю викладаються англійською мовою у магістратурі, а також сформувати відповідні пропозиції для бакалаврату;

11) розробити перспективний план співпраці із платформами онлайн-навчання для розміщення масових відкритих онлайн-курсів;

12) започаткувати на базі кафедри науковий гурток “Економіка бізнес-рішень” для популяризації студентської наукової роботи і поглиблення наукового складника у практичній підготовці фахівців з бізнес-економіки.

13) організувати студентські олімпіади серед слухачів програми “Бізнес-економіка” для забезпечення атмосфери змагальності та реалізації здібностей учасників;

14) започаткувати організацію літніх шкіл для студентів програми “Бізнес-економіка” із залученням представників бізнесу та державного управління для поглиблення здобутих слухачами у межах навчального процесу знань і навичок та формування міждисциплінарних зв’язків.

2. Інтеграція у міжнародний науковий простір та підвищення якості наукових досліджень.

Для реалізації цієї мети кафедра планує:

1) продовжити практику проведення наукових семінарів кафедри з метою ознайомлення професорсько-викладацького колективу університету та широкої громадськості із результатами досліджень аспірантів і працівників кафедри, а також для попередньої експертизи докторських та кандидатських дисертацій;

2) формулювати тематику дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук з урахуванням актуальних проблем економічного розвитку та можливостей прикладного застосування їх результатів;

3) продовжити практику активної участі кафедри у організації та проведенні міжнародних студентсько-аспірантських конференцій з метою розширення участі талановитої молоді у науково-дослідній тематиці кафедри;

4) періодично організувати на базі кафедри всеукраїнські та міжнародні науково-практичні конференції, круглі столи для обговорення актуальних проблем економічної науки;

5) активізувати участь викладачів кафедри у роботі міжнародних наукових конференцій для послідовної інтеграції у світовий науковий простір, апробації результатів наукових досліджень та обміну досвідом методології наукового пошуку;

6) збільшити частку наукових праць, що публікуються у зарубіжних виданнях та виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз (*Scopus, Web of Science, Copernicus* та ін.);

7) спільно із іншими підрозділами університету організувати низку семінарів для обміну досвідом написання та публікування статей у виданнях з імпаکت-фактором;

8) взяти участь у розробці “дорожньої карти” внесення видань економічного факультету до списку наукометричних видань;

9) поглибити практику спільних студентсько-викладацьких наукових публікацій для забезпечення спадкоємності та безперервності наукового пошуку;

10) ініціювати міжкафедральні та міжфакультетські науково-дослідні проекти для отримання нових наукових результатів на засадах міждисциплінарності, що дозволить розширити можливості грантового фінансування;

11) брати участь у семінарах, присвячених питанням оформлення документів для отримання грантів на дослідження та стажування, для підвищення рівня компетентності працівників кафедри, що сприятиме підвищенню результативності грантових заявок та академічній мобільності;

12) сформулювати перелік перспективних наукових проблем, які дозволять поглибити дослідження у межах наукової школи “Інституційно-економічне середовище ухвалення бізнес-рішень в Україні”.

3. Забезпечення ефективної комунікації із громадськістю.

Реалізуючи вказану мету, кафедра планує:

1) здійснювати постійний моніторинг попиту на ринку освітніх послуг та проводити профорієнтаційну роботу з учнями старших класів загальноосвітніх шкіл з метою їх націлення на здобуття вищої освіти за освітньою програмою “Бізнес-економіка”;

2) брати участь у Днях відкритих дверей для ознайомлення із науковими і педагогічними здобутками працівників кафедри та сприяння професійній орієнтації абітурієнтів;

3) оновити концепцію Інтернет-сайту кафедри та постійно оновлювати його зміст для здійснення профорієнтації, ознайомлення громадськості із результатами наукової та навчально-методичної роботи кафедри;

4) сприяти представникам засобів масової інформації у висвітленні актуальних економічних проблем сьогодення та формування об'єктивних оцінок щодо природи економічних процесів і ефективності економічної політики;

5) розробити цикл науково-популярних лекцій для учнів загальноосвітніх шкіл та запропонувати його у форматі літньої школи для усіх охочих;

6) системно працювати з державними органами державного управління, місцевого самоврядування, представниками бізнесу та громадськості у напрямі поглиблення взаємного розуміння потреб та можливостей сторін;

7) розглянути можливість розміщення на сайті кафедри публікацій науково-популярного характеру для ознайомлення громадськості із новітніми досягненнями у галузі економічної науки, а також публікацій на суспільно значущі економічні теми.